

Az iskolareform szellemében...

A Magyar Közlönyben megjelent és életbe lépett a Népköztársaság Elnöki Tanácsának törvényerejű rendelete a középfokú oktatási intézményekről, valamint a rendelet végrehajtási utasításáról.

Kimondja a törvényerejű rendelet azt is, hogy

gimnáziumból szakközépiskolába, továbbá szakközépiskolából gimnáziumba vagy más szakirányú képzést nyújtó szakközépiskolába át lehet lépni.

A szakmunkástanuló-iskolát végzetek tanulmányi idő beszámításával folytathatják tanulmányaikat középiskolában.

A szakközépiskolákban — a tanulmányi munka sérelme nélkül — a tantervnek megfelelő termelőtevékenység is folytatható.

A törvényerejű rendelet és az egyidejűleg kiadott kormányrendelet végrehajtását szabályozó miniszteri rendelkezések egyebek közt kimondja, hogy a gimnázium vagy szakközépiskola létesítésére, megszüntetésére, szüneteltetésére vagy szakközépiskola szakmai jellegének megváltoztatására vonatkozó javaslatot a miniszternek, illetőleg a megyei tanácsok végrehajtó bizottságainak elnöke a tervezett időpontot megelőző naptári év január 5-ig juttatja el a művelődésügyi miniszterhez. Iskola létesítésének kell tekinteni a gimnáziumnak szakközépiskolává, valamint a szakközépiskolának gimnáziummá történő átszervezését is.

A végrehajtási utasítás értelmében

külön fiú és külön leányosztályok szervezése csak akkor engedélyezhető, ha a szakmai képzés érdeke, vagy más rendkívüli ok ezt szükségessé teszi.

Külön fiú- és külön leányosztály szervezése nem járhat az osztályok számának növelésével.

A gimnázium vagy szakközépiskola székhelyétől távol lakó tanulók elhelyezésére építéssel vagy meglévő épület megfelelő átalakításával az iskolafenntartónak kell kollégiumot (diákotthoni) létesítenie. A kollégiumi, diákotthoni elhelyezésre szoruló, de hely hiányában fel nem vehető tanulónak az iskola székhelyén a tanév tartamára externátusi ellátás biztosítható.

A középiskolai tanulók előírt közhasznú munkájának időtartama évenként hat-tíz nap lehet.

A tanulókkal kapcsolatos rendelkezések szerint

gimnázium és szakközépiskola első osztályába az a tanuló vehető fel, aki az általános iskola nyolcadik osztályát sikeresen elvégezte, s 17. életévét a felvétel évének szeptember első napjáig nem töltötte be.

ÉLETBE LÉPETT A KÖZÉPFOKÚ OKTATÁSI INTÉZMÉNYEKRŐL SZÓLÓ TÖRVÉNYEREJŰ RENDELET

Szakközépiskola esetén az is előírás, hogy a tanuló megfelleljen a választott szakmára (szakirányra) vonatkozó egészségügyi követelményeknek. A gimnáziumot a tankezes kort túlhadottak, továbbá az iskolalátogatás alól felmentett tankötelesek egyéni tanulás útján is elvégezhetik. Az így felkészült osztályozó vizsgát csak állami gimnáziumokban tehetnek. (MTI)

Világméretű harc az új „népbetegség” ellen

Beszélgetés dr. Ábrahám Ambrus akadémikussal amerikai útjáról

A világ minden táján gombamódra szaporodnak a szív- és érbetegségek. E bajok ma már népbetegségszámba mennek...

— Bizony, az Egyesült Államokban is úgy hullanak, pusztulnak az emberek a különféle szív- és érbetegségekben, mint ősszel a levelek — jegyzi meg az amerikai útjáról nemrég visszatért dr. Ábrahám Ambrus akadémikus, a József Attila Tudományegyetem állattani intézetének igazgatója.

Professzori dolgozószobájában üldögélünk. Ábrahám akadémikus a fárasztó út után is frissen, fiatalos lendülettel, szabatos, érkeletes mondatokban magyaráz, meséli útja eseményeit. Elmondja, hogy a közelmúltban az USA-ban is rengeteg pénzt áldoztak arra, hogy leküzdjék, illetve a lehetőségekhez mérten megszüntessék a szív- és érrendszeri betegségek általános terjeszkedését.

— Szisztematikusan kutatják a vérkeringés szerveinek alkat-, élet- és kórtanát — mondja a professzor. — Főként állatkísérleteket végeznek, de kísérletképpen és gyógyítás céljából az intézetbe fogadnak olyan egyéneket is, akik vérnyomásemelkedésben, vagy más természetű szív- és érrendszeri megbetegedésben szenvednek. Ha a hibák megkeresése után gyógyításra is lehetőség nyílik, azt is elvégzik, vagy operatív beavatkozással, vagy pedig úgy, hogy egyes idegkészülékek működését elektromos áramforrások bevitelével fokozzák. Ez az utóbbi eljárás lehetőséget nyújt arra, hogy a magas vérnyomást tetemes mértékben, s tartósan csökkenteni lehessen. Az ilyenféle lehetőségek mérlegelése nyomán alapították meg az Ohio állambeli Daytonban a Cox Coronary-Hearth Intézetet is, melynek vendége voltam. Ez az intézet főként a környéki idegrendszeri vérnyomásbetegségeket központjaival, ezek szerkezetével, élettanával, kórtanával és gyógyításával foglalkozik, természetesen tehát, hogy épp ez az intézet vállalkozott egy ilyen tematikájú, nemzetközi tudomá-

nyos szimpozion megrendezésére.

— A szimpozion időpontját 1965. november 16–17-re tűzték ki, s ez sem véletlen: akkor múltott 40 esztendeje annak, hogy a fent említett idegszabályozó készülékeket a Nobel-díjas Heymans belga professzor, valamint a német Hering felfedezte.

— A világ minden tájáról ötven tudóst hívtak meg a tanácskozásra. Mivel magam is a kérdéses idegkészülékekkel idestova 30 esztendeje foglalkozom, engem is megisztaltak meghívásukkal még a nyár folyamán.

— Még elutazásom előtt bejelentettem előadásomat, mely a környéki vérnyomás-szabályozó idegkészülékeknek a normális és kóros szerkezetével foglalkozik, kapcsolatosan legújabb vizsgálataim eredményeivel. Ezekkel a magas kor, az érelmeszesedés, a szív- és érbetegségek, s magas vérnyomás közötti szoros összefüggéseket sikerült kimutatnom. Ismertetett vizsgálataim eredményeit tudóstársaim nagy figyelemmel hallgatták, annál is inkább, mivel vizsgálataim a környéki vérnyomás-szabályozó készülékek szerkezetének, működésének és kóros elváltozásának ismeretéhez biztosítottak és szövettani alapokat szolgáltatnak.

— Az intézet a meghívást kiterjesztette a november 18-án és 19-én Clevelandban rendezett, a magas vérnyomás problémáival foglalkozó tudományos találkozóra is. E találkozón is előadást tartottam. Clevelandba mentet kizsálltunk Columbusban, egy hatalmas egyetemi városban, melyben 25 ezer hallgató végzi egyetemi tanulmányait. Itt főként a szív-kutatás intézetben néztem körül, s először azokat a különleges műszereket vettem szemügyre, melyek segítségével a szervezetről kívülről említi szívét örökig működésben tudják tartani... Clevelandon kívül Philadelphiában is előadtam kutatásaimról, ahová Peterson professzor, a Philadelphiai Állami Egyetem élettani intézete vezetőjének külön meghívására látogathattam el. E csodálatos fekvésű, a Delaware és Schuylkill folyók partján elterülő, 4 millió város az USA legértékesebb levegőjű helye: itt kiállították ki annak idején a függetlenséget.

— Összegezve annyi mondhatok: szép és tanulságos utazásban volt részem, melynek során sokat tapasztaltam és tanultam, ám szerénytelenség nélkül merem remélni, hogy sokkal többet tanítottam, mint tanultam...

D. E.

Korszerűsítik a falusi vendéglátást

Az Országos Földművelésügyi Minisztérium vendéglátóipari szakbizottsága csütörtökön a Heves megyei Felsőtárkányban tartotta ülését. Az előterjesztett beszámoló alapján megvitatták a földművelésügyi vendéglátóipar 1965. évi tapasztalatait és a szakbizottság 1966. évi munkatervét.

A beszámolókból kitűnt, hogy a szakbizottság e legfontosabb feladatának a falusi vendéglátóipar korszerűsítését és bővítését tekintti. Évente mintegy 50 millió forintot fordítanak erre a célra állami beruházásból és körülbelül ugyanannyit a helyi erőforrásokból. A kocsákat izléses szórakozóhelyekké alakítják át, új vendéglátóipari létesítményeket építenek, bővítik a választékokat.

A vendéglátás fejlődését szemléletesen bizonyítja, hogy jelenleg az országban 700 falusi falatozó és cukrászda működik.

Tanári hangverseny a Zeneművészeti Szakiskolában

A Zeneművészek Szakszervezete megyei csoportja nagyszerű hangversenyt rendezett a Zeneművészeti Szakiskola és a Liszt Ferenc Zeneiskola tanárainak közreműködésével.

A nívós zenei teljesítmények közül kiemelkedett Szalai Miklósné bensőséges és színes dinamikai hatásokkal meglevenítő Liszt-interpretációja (Történelmi arcképsorozatból: Petőfi); Aracs Lászlóné meleg, hangulatos, de ugyanakkor drámai erejű Chopin-játéka (Cisz-moll Nocturne); Rákosi Géza, Kedves Tamás és Delley József Haydn ismeretlen és a hagyománytól eltérő kettőseket trióját mutatta be stílusos és kidolgozott előadásban. Jó Csilla — Bódás Péter kíséretével

Mezőgazdasági könyvespolc

GYÜMÖLCSTERMESZTES KÉPEKBEN

Nagy népszerűsége tett szert dr. Jeszenszky Árpád korábbi két munkája, amely a gyümölcsfák metszését és a zöldsgétermesztést mutatja be képekben. A Mezőgazdasági Kiadónál e munkáknak mintegy folytatásaként most megjelent mű ugyancsak kitűnő fényképekkel és hasznos tanácsokkal a hazánkban most megújulását élő gyümölcs-termesztesnek. Munkája azért is jelentős, mert a rövidesen gazdag természettel kecsegtető, újonnan telepített nagy gyümölcsösökben sok a tennivaló, amelyek már többnyire a korszerűbb termelés új ismereteit kívánják meg. A vegyipar is korábban nem ismert nagyhatású növényvédőszeret bocsátott a termesztők rendelkezésére. Ezek használatának behatóbb ismeretére is szükség van. Mindezekhez — sokféle munkamódszer és gép megismeréséhez is — nyújt hasznos segítséget e könyv, amelynek

Mikor kapunk fizetést?

A karácsonyi és újévi munkaszüneti napokra való tekintettel a pénzügyminiszter a SZOT-tal egyetértésben szabályozta a decemberi és januári bérfizetések időpontját.

Eszerint a december 21-én, 22-én, és 23-án esedékes munkabéreket december 21-én; a december 24 és 25-én járó béreket 22-én; a december 26-án és 27-én esedékes munkabérek 23-án; a december 29-én és 30-án járó

munkabéreket pedig 29-én fizetik. A december 31-i, a január 1-i, 2-i és 3-i bérfizetési napokat december 30-ra hozzák előre.

A fent nem említett bérfizetési napok változatlanok, azokat előrehozni vagy a bére előleget folyósítani nem lehet. A rendelkezés nem érinti az állami és szövetkezeti építőiparban megállapított december 23-i részfizetési napot sem, amely ezúttal is változatlan marad. (MTI)

Új film

Tilos a szerelem

Tegnap bemutatták a Szabadság Moziban a Tilos a szerelem című új magyar filmet. Az előadás után különböző véleményeket hallhattunk. A kritikus is csak egy ember; nem szeretnénk, ha részrehajlással vádolnánk, inkább ismeretünk néhányat ezekből.

Lugos Vince brigádvezető: — Én a színházművészt akartam megnézni, mert a lányom annak idején látta. De a brigádban a fiatalok annyira forszírozták ezt a

Tilos a szerelem, hogy gondoltam, biztosan jó film. Hát az igaz, hogy végignéztem ezt a két és egyegy órát! A Pongrácz, mint Mókuska különösen szórakoztató volt: jól adta a hülyét. Azt azonban kicsit helytelenítem, hogy a Darvas, mint Herceg ilyen pozitív figurát csinált ebből a deklarált eleméből, aki ráadásul meg is pofozza a munkatársát. Ha nálunk a brigádban ilyen előfordulna! Ezt szerintem nem lenne szabad népszerűsíteni. Különben jól szórakozott a brigád, az volt a vélemény, hogy a filmnek közönségsikere lesz.

Jutka (csak így mutatkozott be): — Darvas cu ki volt! Az Avarba meg, akit azt a Frankot játszott, egészen beleestem, csak a végén ábrándított ki egy kicsit... Mért kellett bedölnie a Töröcsik Marinak, mikor az nem is igen játszik? Nem igaz, Őcsi?

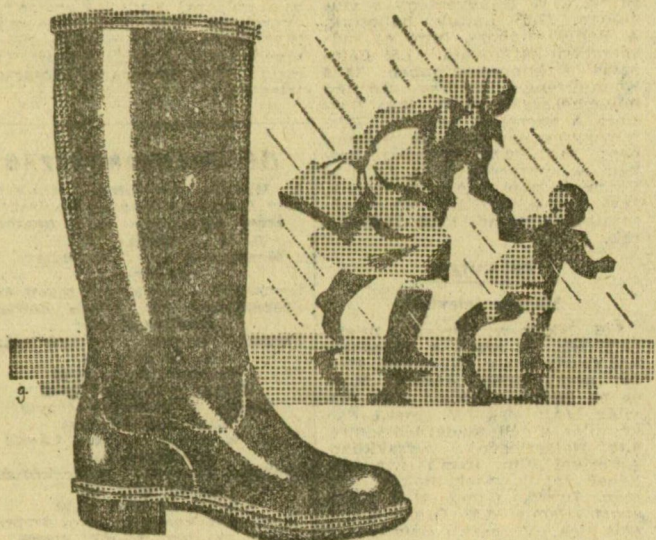
Őcsi (az udvarlóját): — A Torday Teri, az igen! Csak az a kár, hogy alig mutatnak valamit a cirkuszban. Mért nem szöktették meg inkább onnan a nőket? És nem volt semmi bunyó! Ezt hiányolom.

N. G. amatőr filmes: — A közönséget szórakoztatta a film, különben limonádé. Nem értem, hogy a Rényi Tamás, aki nagyon tehetséges rendezőnek ígérkezett, mért váltja föl a tudását aprópénzre? Ez nem művészet, hanem méterár. Különben volt néhány jó fogása a kamerával Forgácsnak, például, amikor Pécsi a gukkerral nézte a cirkuszos lányokat: ahogy a testeket „látta” a kamera, az jellemezte Pécsit. Az operatőrt dicséri az a beállítás is, ahogy Avar a leány anyjával beszélgetve a rekamién ül, feje mellett a falon egy esküvői fényképpel. Bár a fehér ipari tájférvételek izgalmas fotótémát adnak, öncélúnak éreztem az exkavátorok markolójának hosszas forgatását...

Egy gimnáziumi tanár (kérte, hogy a nevét mellőzzük): — Én a gyerekek miatt mentem el a moziba. A film eszméi mondanivalója azt a régi vádat cáfolja, hogy a marxizmus a házasság ellen van. Mivel a filmvígjáték széles tömegeket vonz, pozitívan tudja befolyásolni szélesebb tömegek erkölcsi felfogását, nagyon helyesen a szerelmi szabadsággal szemben, a családalapítás irányában. A Darvas által alakított deklarált arisztokrata szerepeltetésével bemutatja a film az ilyen elemek el-lensége ideológiai hatásait. Viszont pedagógiai káros hatásának tartom, hogy a pozitív leányszereplőt, akit Töröcsik alakít, félrevezeti az édesanyját.

Kiss József egyetemi hallgató: — Szórakoztatott, de élményt nem nyújtott. Felületes és kissé zavaros film. Keveri a valóságos problémákat és típusokat a csinált konfliktusokkal és jellemvonásokkal. Vagy lett volna igazán társadalmi film, vagy csakugyan vígjáték. Így a jellemek is csak vázlatosak, ha nem hamisak. És miért „tilos a szerelem”? Azért, hogy legyen valami probléma, amit meg kell oldani; szóval alkonyi konfliktusra épül az egész! N. F.

ESŐBEN, SÁRBAN EGÉSZSÉGÉT VÉDI

A WELLINGTON GUMICSIZMA

476/MH, Bp.

Szegedi Textilművek keres azonnali belépése

esztergályos, lakatos, lág- és villanyhegesztő, asztalos szakmunkásokat,

betanuló munkakörbe női munkavállalókat, valamint

férfi segédmunkásokat

Jelentkezni lehet a Textilművek személyzeti osztályán.

xS. 18878